Govor visokog predstavnika Valentina Inzka na konferenciji za novinare u svezi sa popisom državne imovine

Hvala vam što ste danas došli.

Dana 12. kolovoza sam najavio da će OHR sačiniti popis državne imovine. Drago mi je što sam u mogućnosti kazati da je taj popis državne imovine završen.

Kutije pored mene sadrže dokumente o državnoj imovini BiH i predstavljaju rezultat popisa.

Moj cilj je bio i ostaje jasan – želim omogućiti tranziciju OHR-a u EUSR. Kao što znate, državna imovina je jedan od pet prioriteta koje je zadalo Vijeće za provedbu mira u veljači 2008. godine.

Nakon ove konferencije za medije, cjelokupan materijal u kojem su detalji iz 979 jedinica u BiH i 21 u inozemstvu, dostavit ćemo Vijeću ministara, a kopije svim drugim vladama i institucijama. Ovom primopredajom Tim OHR-a za popis državne imovine je završio svoj rad.

Sada je na političkim liderima ove zemlje da se angažiraju na pitanju raspodjele državne imovine. Želio bih ih pozvati da što je prije moguće otpočnu političke pregovore koji će rezultirati međuvladinim sporazumom.

Tim sporazumom osigurat će se da svaka razina vlasti u Bosni i Hercegovini posjeduje imovinu koja mu treba da obavlja svoje odgovarajuće ustavne i pravne nadležnosti.

Želio bih iskoristiti ovu priliku da javno pohvalim moj tim. Obavili su nevjerojatan posao.

Tim se sastojao od 18 bosanskohercegovačkih građana i dva međunarodna člana. Sve su to eksperti iz oblasti geodetske uprave, imovinsko-pravnih pitanja, te upravljanja projektima, a neki imaju više od 20 godina iskustva u ovoj oblasti.

Tih dvadeset ljudi su u roku od 13 tjedana prikupili podatke iz 48 zemljišno-knjižnih i više od 140 katastarskih ureda u BiH.

Mogli smo već prije nekoliko tjedana završiti ovaj proces, ali nismo, jer nam je pristup podacima u RS-u bio uskraćen sve do 9. studenog.

Tek je tada direktor Republičke uprave za geodetska i imovinsko-pravna pitanja, Tihomir Gligorić, naznačio da je premijer Dodik dao zeleno svjetlo, te da će biti u poziciji da u potpunosti surađuje.

Što je sljedeći korak? OHR će sada kopiju izvješća o popisu, kao i elektronsku kopiju baze podataka o popisu, sa pristupom cjelokupnoj relevantnoj dokumentaciji, dostaviti entitetskim vladama i Vladi Distrikta Brčko. Kao što sam već rekao, pregovori političkih lidera o raspodjeli državne imovine sada mogu početi.

Ovdje bih također želio spomenuti da sam danas izvijestio premijera Špirića o završetku rada na popisu. U razgovoru s premijerom sam istaknuo da lokalne institucije trebaju same procijeniti koja nepokretna imovina im je potrebna u budućnosti.

Želim iskoristiti ovu priliku da zahvalim Vijeću za provedbu mira na njihovoj punoj potpori ovom projektu i da uputim svoju iskrenu zahvalnost vladama koje su financirale ovaj projekt: vlade Sjedinjenih Američkih Država, Švedske, Italije i Njemačke.

Dozvolite mi da se nakratko osvrnem na povijest pitanja državne imovine i prednosti koje će donijeti popis državne imovine.

Sporazum o sukcesiji SFRJ stupio je na snagu 2004. godine i definirao kako će se pokretna i nepokretna imovina bivše SFRJ raspodijeliti između bivših republika. Tek nakon toga je uistinu postalo praktički moguće rješavati ova pitanja unutar same BiH.

Godine 2004. Vijeće ministara je pokrenulo proces rješavanja ovog pitanja i donijelo odluku o osnivanju povjerenstva za državnu imovinu i tom odlukom je utvrđena definicija državne imovine. I predmet našega popisa temelji se na definiciji Vijeća ministara. Unatoč naporima koje je 2004. godine uložilo Vijeće ministara kako bi otpočelo rješavati ova pitanja, entitetske vlade su ipak nastavile prodavati državnu imovinu i raspolagati njome.

Zbog toga je u ožujku 2005. godine visoki predstavnik zabranio entitetima i državi da raspolažu takvom imovinom sve dok Državno povjerenstvo za imovinu ne bude u mogućnosti riješiti ovo pitanje.

Politički sporovi tijekom protekle četiri i pol godine su spriječili Povjerenstvo da okonča svoj rad, te tako zabrane raspolaganja i dalje važe.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira je u veljači 2008. godine naznačio da je prihvatljivo i održivo rješenje pitanja raspodjele imovine između države i ostalih razina vlasti prvi cilj za zatvaranje OHR-a i tranziciju u misiju koju će predvoditi EU u BiH.

Ukoliko ostavimo prestanak rada OHR-a po strani, možda najvažniji razlog zbog kojeg pitanje državne imovine mora biti riješeno je da ova zemlja bude u stanju smjestiti institucije koje će morati izgraditi kao dio procesa pristupanja EU.

Jednako važna je i činjenica da će novac poreskih obveznika biti sačuvan. Troškovi iznajmljivanja prostora za institucije BiH samo za sljedeću godinu iznose 28 milijuna KM. Tako se troškovi za iznajmljivanje imovine za institucije BiH tijekom 2008., 2009. i 2010. godine penju do nevjerojatnih 73,5 milijuna KM.

Poreski obveznici u BiH bit će zadovoljni da vide da je njihov poreski novac plaćen za neku drugu svrhu, a ne za iznajmljivanje prostora, osobito stoga što država već možda posjeduje neku od ove imovine.

Dakle, ukoliko politički lideri uspiju brzo riješiti ovo pitanje, ogromne sume novca se mogu uštedjeti i potrošiti na druge projekte, kao što je, na primjer, potpora povratku izbjeglica, razvojni projekti, ili pružanje potpore entitetima čiji je proračun u velikoj mjeri usmjeren na rješavanje socijalnih aspekata života građana.

Jednako tako, rješavanjem sporova oko prava vlasništva nad imovinom, vrijednost ove imovine raste jer postaje privlačna za investitore. Ovo je dobra vijest za entitete i kantone koji nemaju dovoljno novca.

Pa ipak, siguran sam da možemo očekivati da niti jedna od lokalnih političkih stranaka uključenih u proces raspodjele državne imovine neće biti u potpunosti zadovoljna sadržajem ovog popisa.

Pojavit će se sporovi oko određene imovine, no poanta je da sada postoji registar koji objedinjuje sve podatke koji se čuvaju u raznim institucijama ove zemlje. Sporovi će se morati rješavati na normalan način – putem sudova.

U konačnici, ovaj popis je samo popis. OHR neće odlučivati ko je vlasnik čega. To će morati uraditi vlasti u BiH. Ovaj popis sada omogućuje vođenje diskusije na temelju informacija koja će dovesti do postizanja međuvladinog sporazuma o raspodjeli imovine.

Dozvolite mi da dodam da će, kao što smo obećali, OHR omogućiti da javnost ima pristup rezultatima popisa. CD-ovi s kopijama baze podataka koju je mogućno pretraživati, a ta baza podataka je sačinjena tijekom provođenja ovog procesa, bit će vam na raspolaganju nakon ove konferencije za medije, a rezultati popisa bit će objavljeni i na našoj web stranici.

Još jednom vam zahvaljujem što ste došli. Moje kolege i ja spremni smo odgovoriti na vaša pitanja.